

Tiina Kähkönen

Uudenkirkon Tuhkaset

Taneli ja Maria Tuhkasen jälkipolvet 1700-luvulta lukien

UUDENKIRKON TUHKASET

Tiina Kähkönen

UUDENKIRKON TUHKASET

**TANELI JA MARIA TUHKASEN JÄLKIPOLVET
1700-LUVULTA LUKIEN**

© 2026 Tiina Kähkönen

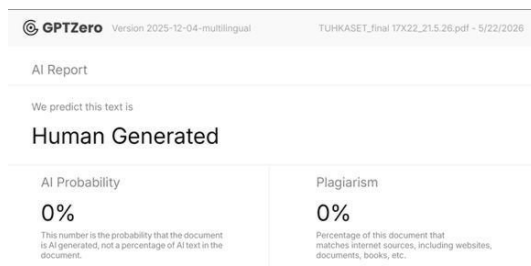
Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

Kannen suunnittelu: Tiina Kähkönen/kirjontakuviot digimaalaustekniikalla + kotialbumikuva

Uudenkirjon pitäjöseuran vaakunatunnus: Karjalan Liitto

Kuvat: kuva-arkistot ja kotialbumit

Teoksen tutkimusprosessissa tai sisällöissä (tekstit ja kuvat) ei ole käytetty tekoälyä. Teos on AI sekä plagiointi tarkistettu GPTZero-palvelussa 22.5.2026. Raportti:

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-5359-0

2. uudistettu painos

Sisällys

Kiitokset.....	9
TUHKASTEN SUKU	11
Tuhkasten suku ja asuinpaikat	13
Teoksen eteneminen ja rajaukset	13
Tuhkasten suvun Koiviston juuret 1700-luvulla	14
Tuhkasten saapuminen Uudellekirkolle.....	17
Uudenkirkon yleiskuvaus 1800-luvun ja 1900-luvun taitteesta	18
Elinkeinot ja sosiaalinen järjestelmä.....	19
Teollinen kehitys.....	21
Koulutoimi.....	23
Sairaudet kurittivat kansaa	24
Uudenkirkon piikomiskulttuuri	26
Aviottomat lapset.....	27
Uudenkirkon kylät ja luovutetun Karjalan muut pitäjät.....	29
Jäppilän kylän Tuhkaset	35
TARINOITA UUDELTAKIRKOLTA	43
Amalian tarina	45
Lapsi ilmoittelee tulostaan	45
Amalian avioituminen Vihmalaan	50
Evakkona Jokioisilla.....	51
Amalian myöhempi elämä.....	53
Murmanskissa teloitettu Taavetti	55
Lapsuuden sekä nuoruuden leikit ja työt	55
Uudenkirkon sotaa ennakoiva tunnelma	57
Köysi kiristyy ja pelko kasvaa	60

Uudenkirkon valtaus.....	62
Suojeluskunnan järjestäytyminen ja oikeudenkäynnit	64
Vangitseminen, kuulustelut ja rangaistukset	66
Taavetin kohtaloksi koitui Neuvostoliitto.....	67
Tummakutrinen Karjalan Ruusa.....	69
Lapsuuden pihapiirit.....	69
Kylä- ja ompeluaktiviteetteja	69
Leivän syrjään kiinni.....	73
Piikomista Viipurissa.....	74
Lappeenrantaan avioituminen 1938	77
Rosan myöhempi elämä	83
Suistamolalle avioitunut Martta	87
Martan elämän vaiheet selviävät vasta vuonna 2025	87
Suistamon Loimolaan avioituminen.....	87
Martan ja Paavon vihkiminen	89
Pettymyksiä ja lapsihaaveita	90
Loimolasta evakkoon.....	91
Paavon elämä Martan kuoleman jälkeen	94
Suurperheen kasvattanut Terttu.....	97
Lapsuusmuistoja	97
Tapaturma	99
Rakastuminen Kalleen	100
Avioituminen, muutto Suistamoon ja evakkotie	102
Suurperhe alkaa muodostua	103
Tertun myöhempi elämä	107
Muutamia muita Tuhkasten sukuun liittyviä henkilöitä	113
Loppusanat	117

SUKUTAULUT	119
Taneli ja Maria Tuhkasen jälkipolvet 1700-2000 luvuilla	121
Sukutaulujen nimilistaus	191
Kirjallisuutta ja verkkoaineistoja	217

Kiitokset

Kiitän Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiötä ja Suoja-säätiötä tämän teoksen kirjoittamistyöhön saamistani apurahoista. Kiitän Eija Lindforsia haastatteluaineistosta sekä Liisa Stooria hänen muistiinpanoistaan. Valitettavasti kummatkin edellä mainituista siirtyivät ajasta ikuisuuteen ennen tämän kirjan ilmestymistä. Kiitän Terttu Toivosen, Rosa Pelkosen sekä Martta Taskisen lähiomaisia heidän ystävällisestä avustaan toimitettujen valokuvien, tietojen ja lehtileikkeiden muodossa.

Isoäitini Rosa on Uudenkirkon Tuhkasia. Perheessäni sukutietous Uudenkirkon sukuhaarasta ei ole periytynyt, joten asioiden selvittely on vaatinut useita vuosia kestänyttä sukututkimustyötä. Sukututkimukseni edistyessä ja sen myötä tietämykseni lisääntyessä, olen tämän teoksen avulla halunnut täydentää tätä Luovutetun Karjalan historiasta kertovan kirjallisuuden havaittua puutetta tuomalla esiin sukuni elämää Uudellakirkolla ja suvun jäsenten elämäntarinoita.

Tiina Kähkönen

TUHKASTEN SUKU

Tuhkasten suku ja asuinpaikat

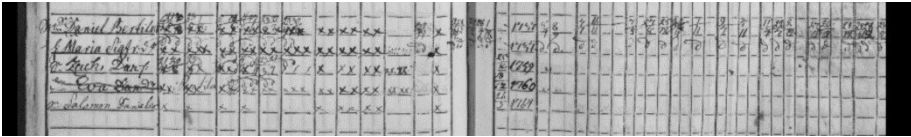
Teoksen eteneminen ja rajaukset

Tämän teoksen ensimmäinen osa koostuu Tuhkasten suvun asuinpaikkojen ja asuinalueiden kuvauksesta 1700-luvulta lukien. Mukana on otteita kirkonkirjoista sekä kartoista. Ajanjaksoon sisältyy Uudellakirkolla ensin rauhan ajan levollista maaseutuelämää, jossa ripauksen ylellisyyttä sekä työmahdollisuuksia antoivat hienot ulkomaalaisten rakennuttamat huvilarakennukset, joiden kulta-aika ulottui 1800-luvun lopulta vuoteen 1917 saakka. Rauhan aikaa seurasivat levottomat ja monivaiheiset sodan kuohunnan vuodet, joiden aikana Uudenkirkon asukkailla oli edessään ensin talvisodan aikainen vuonna 1939 alkanut evakkomatka. Osalla, jotka vielä palasivat Uudellekirkolle kotikonnuilleen sodan tauottua, lopullinen lähtö nykyisen Suomen puolelle tuli jatkosodan yhteydessä. Kotiseudut jäivät Neuvostoliiton omistukseen.

Vuosien 1875-1944 Uudenkirkon elämää ja tapahtumia lähestytään kirjan toisessa osiossa pääosin viiden Tuhkasten sukuun kuuluvan päähenkilön näkökulmista. Henkilöiden liikkuminen ulottuu avioitumispolkujen ja evakkotai-paleiden takia myös Suistamon sekä nykyisen Suomen alueille. Henkilöistä kerrotut tiedot perustuvat muun muassa Uudenkirkon sekä Soanlahden kirkonkirjojen ja muiden virallisten asiapapereiden merkintöihin. Henkilöiden myöhempien elämänvaiheiden yhteenvedot perustuvat erityisesti sukulaistietoon, kirjallisiin aineistoihin sekä haastatteluaineistoihin. Teoksen kolmas osio koostuu sukutauluista ja sukutauluihin merkittyjen henkilöiden nimiluettelosta. Alle 100 vuotta syntyneitä eläviä henkilöitä ei mainita kuin siinä tapauksessa, että lupa on kysytty ja saatu henkilöltä itseltään.

Tuhkasten suvun Koiviston juuret 1700-luvulla

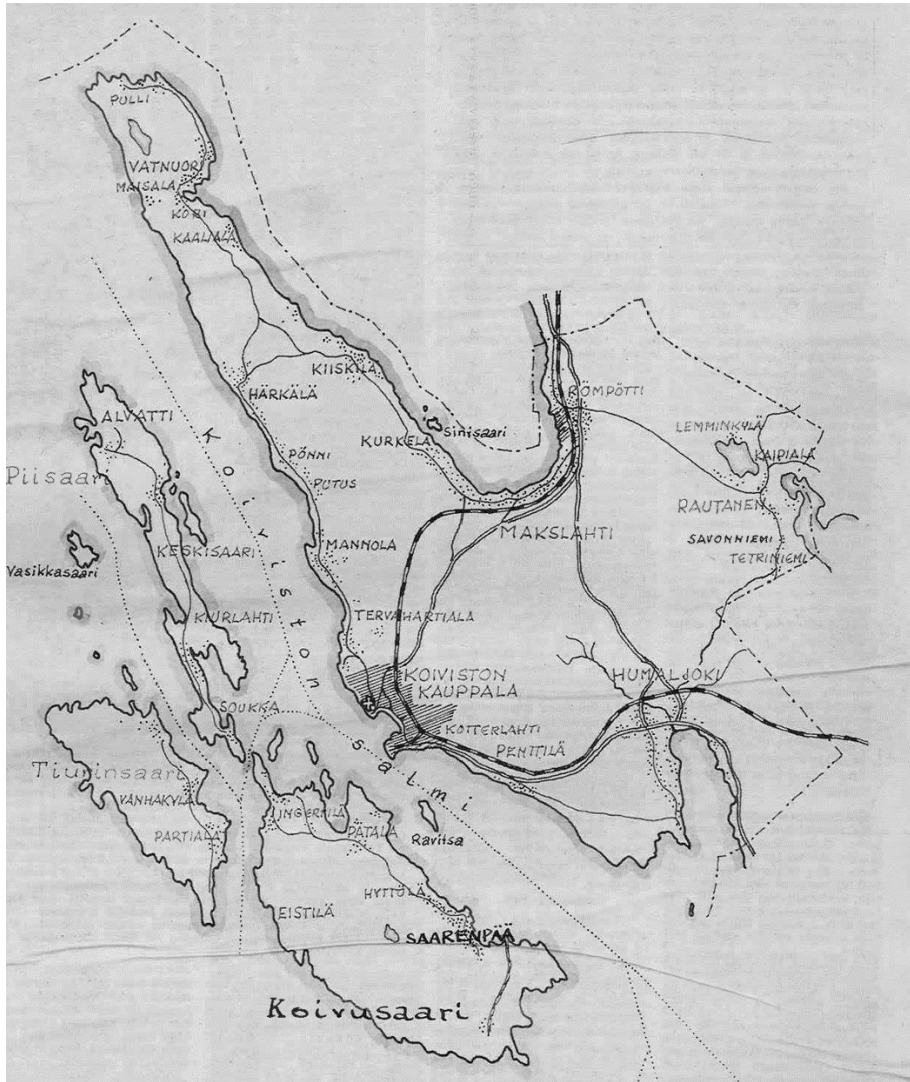
Tuhkasten sukujuuret voidaan jäljittää kirkonkirjoista ainakin 1700-luvun Koivistolle saakka, jossa Pertti Laurinpoika syntyi vuonna 1708. Eistilän Lepikon talosta löytyi vaimo Maria ja Pertti siirtyi Eistilään vävyksi. Tässä teoksessa aloitan sukutaulut heidän pojastaan Taneli Pertinpojasta, joka syntyi Koivistolla vuonna 1737. Taneli avioitui vuonna 1758 Maria Sigfridin tyttären kanssa asuen pari vuotta Kiurlahdessa, jonka jälkeen he muuttivat Koiviston Humaljoen kylän Tikan taloon, josta Maria oli kotoisin. Tanelille ja Marialle syntyi kaikkiaan yhdeksän lasta, joista kahdeksan Koivistolla ja yksi Uudellakirkolla. Kuvassa 1 on ote Koiviston rippikirjasta vuosilta 1762-1774.

Kuva 1. Ote Koiviston rippikirjasta. Tiedosto 97. Kansallisarkisto. Viitattu 9.4.2026.¹

Koivisto sijaitsi Karjalan Kannaksen lounaisrannalla ja se muodostui pitkälle Viipurinlahdelle työntyvistä niemestä sekä sen edustalla olevista saarista, joita olivat Piisaari ja Koivusaari. Eistilä sijaitsi Koivusaarella. Saarten ja mantereen välinen Koivistonsalmi oli suojainen laivaväylä ja Koiviston alueelle muodostuikin idänkauppaa harjoittaville purjehtijoille merkityksellinen pysähdyspaikka. Meri tarjosi alueen asukkaille myös runsaita kala-apajia. Koiviston vanha kartta on esitetty kuvassa 2.

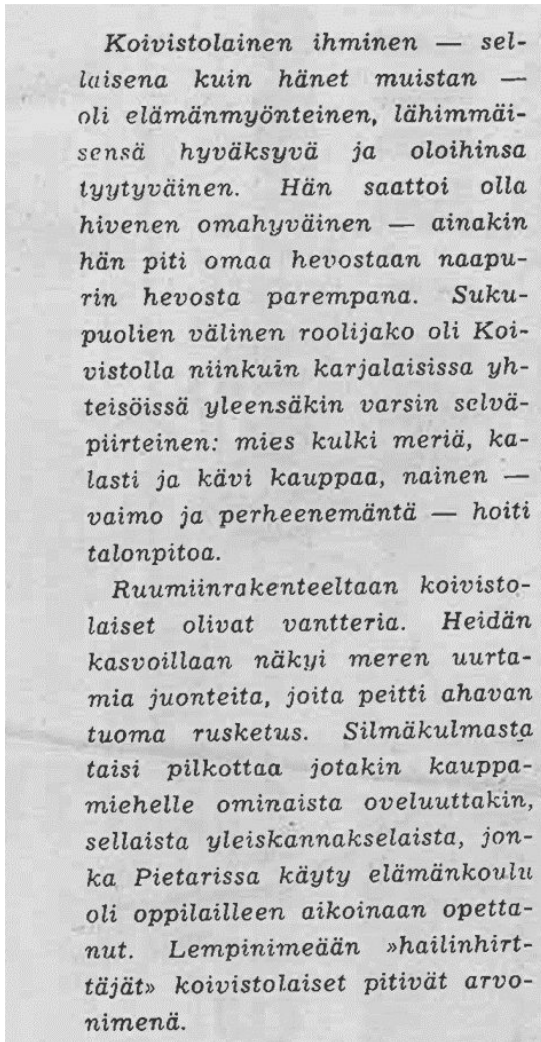
¹ <https://astia.narc.fi/uusiastia/viewer/?fileId=9292267471&aineistoId=1214071151>

Kuva 2. Koiviston kartta. Karjalan nro 37 liite 9, 1970²

² Saatavilla: <https://luovutettukarjala.fi/pitajat/pitajaliitteet/koivisto.pdf>

Sulo Jukanen kertoo Karjala lehden artikkelissaan, että Koivisto oli kesällä lämmintä hiekkarantaa meren äärellä ja talvella lumista ja jäistä manner- ja saaristoaluetta. Jukanen kuvaa Koivistolaista ihmistä seuraavalla tavalla:

Kuva 3. Koivistolainen ihminen
Sulo Jukasen silmin. Karjalan
nro 37 liite 9, 1970. Saatavilla:
<https://luovutettukarjala.fi/pitajat/pitajaliitteet/koivisto.pdf>

Uudenkirkon Tuhkaset on sukutarina rakkaudesta ja menetyksistä, sodasta ja selviytymisestä. Teoksen sukutaulut alkavat Koivistolta Taneli ja Maria Tuhkasesta ja vuodesta 1737 lukien. Aviopari muutti perheineen Koivistolta Uudellekirkolle vuonna 1781.

Uusikirkko on entinen Suomen kunta Karjalan Kannaksen Suomenlahden puoleisella rannikolla Neuvostoliitolle 1944 luovutetulla alueella. Teoksessa Uudenkirkon elämän menoa kuvataan erityisesti viiden Tuhkasten sukuun kuuluvan henkilön elämäntarinoiden avulla.

Tuhkasten kotitila sijaitsi Uudenkirkon Jäppilässä, kunnes Suomen sotien aikana viimeisetkin talon asukkaat joutuivat siirtymään evakkoina nykyisen Suomen puolelle. Jo tätä ennen yhteiskunnan polarisoituminen, Suomen kansan yhteiskuntaluokkien vahva kahtiajako punaisiin vasemmistososialisteihin ja valkoisiin porvareihin, oli eskaloitunut sisällissodaksi vuonna 1918 harventaen Tuhkastenkin talossa mieslukua merkittävästi.

Teos sisältää runsaasti valokuvia, karttaliitteitä, 250 kappaletta sukutauluja sekä sukutauluihin liittyvän nimiluettelon.

